

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2025
Institution	Skive-Viborg HF og VUC
Uddannelse	HF-e
Fag og niveau	Religion B
Lærer(e)	Sacha Mose
Hold	NreB175s (net)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion – teori og metode
Titel 2	Islam
Titel 3	Kristendom
Titel 4	Hinduisme
Titel 5	Jødedom
Titel 6	Fundamentalisme og radikalisering
Titel 7	Projekt

Titel 1	Introduktion – teori og metode
Indhold	"Tre centrale religionsfaglige begreber" i Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i> (Systime ibog) Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systime ibog): - Fænomenologi (ikke teksteksempler) - Deprivation - Identitetsdannelse og religion - Indefra og udefra - Kategorisering af religiøse udøvere (inkl. Jan Hjärpes model) - Kommunikation mellem verdenerne - Konversion - Modeller af modeller for - Mystik - Myteteori - Offer - Rational choice - Religionsdefinitioner (inkl. Ninian smart's syv dimensioner) - Religiøse fællesskaber - Rent - urent - Ritualtyper - Ritualteori funktionalistisk - Ritualteori fænomenologisk - Karismatisk ledelse 1. Mos, kapitel 1-3 i <i>Bibelen 2020</i> (Bibelselskabet 2020) "De Kongelige Tvillinger – Døb fra Holmens kirke" (DR 2011) på youtube.com
Omfang	Ca. 30 sider.
Særlige fokuspunkter	Formålet med det introducerende modul er primært at skabe teoretisk grundlag for det videre arbejde med religionerne og de religionsfaglige emner, samt at genopfriske centrale religionsfænomenologiske og -sociologiske begreber. Kursisterne skal kunne: - disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode - karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier - karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver - karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende

	forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 2	Islam
Indhold	Basis islam (repetition) Jens Forman: <i>Muslimernes religion – tro, praksis og sharia</i> (Systime 2006), s. 9-14, 19-35, 42-43, 49-56 Sufisme Mette Hougaard Sørensen: "Hvad er sufisme?" på kristeligt-dagblad.dk (27.04.2009) Sura 53,1-11 + 55,26-27 + 48,10 + 22,35 + 50,16 + 29,20 i <i>Koranen</i> (Forlaget Vandkunsten 2006) "Hadith: Muhammeds natterejse til Allahs trone" i Gina Smith & Bodil Jørgensen: <i>Islamisk mystisk i Senegal – indre jihad</i> (Munksgaard 1991), s. 31-32 "Renselse" + "Den anden søjle – bønnen" i Annika Hvithamar m.fl.: <i>Horisont C – grundbog til religion</i> (Systime ibog) Kate Østergaard: <i>Danske verdensreligioner – Islam</i> (Gyldendal 2006), s. 178-183, 185-186 "Sufisme" i Deniz Kitir m.fl.: <i>Tyrkiet: Historie, samfund, religion</i> (Systime ibog) [uddrag] <i>Den 2. dimension</i>: "Kristian Leth og sufismen" (DR 2013) Elsebeth Schiller: "Hvem var Rumi?" på religion.dk (19.10.2011) Udvalgte digte af Jalal al-Din Rumi Culture Trip: "The Whirling Dervishes" + Zain's World: "The Whirling Dervishes of Rumi" + Davidsbeenhere: "The Sufi Whirling Dervishes" på youtube.com Sherin Khaknan: "Sufisme har vist mig vejen til kærlighedens kilde" på religion.dk (15.11.2013) Konversion Kate Østergaard: <i>Danske verdensreligioner – Islam</i> (Gyldendal 2006), s. 194-198, 202-204, 209-212 <i>Alverdens Tro</i> (afsnit 5) om "Sufisme" (DR 2015) Teori og metode "Mystik" i Dorthe Motzfeldt Thelander: <i>Religion: teori – fænomenologi – metode</i> (Systime ibog) [uddrag]

	"William James" i Birgit Andersen: <i>Religion og psykologi</i> (Systime ibog) Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systime ibog)
Omfang	Ca. 60 sider
Særlige fokuspunkter	I forløbet om Islam repeteres centrale aspekter og begreber fra religionen, hvorefter arbejdet fokuseres på emnerne sufisme og konversion med anvendelse af relevant teori. Kursisterne lærer om sufismens dogmer med inddragelse af Koranvers og hadith samt udvalgte digte af Rumi. Desuden analyserer kursisterne sufiernes religiøse praksis (dhikr) som den udtrykkes i bl.a. ritualer hadra og de tyrkiske sufiers dans. Her gøres brug af ritualteori og teori om kommunikation mellem verdener samt mystik. Sufismens forskellige dimensioner undersøges med anvendelse af Ninian Smart's religionsmodel og endelig trænes tekstanalyse med Sherin Khanan som case. Der fortsættes med sufisme i anden del af modulet, der har særligt fokus på konversion og den svenske Åke Eneborgs/Muhammed Muslims vej ind i sufismen. Her inddrages konversionsteori, kategorisering af religiøse udøvere (Jan Hjärpe) og teori om religiøse fællesskaber. Kernestof - redegøre for centrale sider ved islam, herunder religionens formative, historiske og nutidige skikkelser
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 3	Kristendom
Indhold	Basis kristendom (repetition) Allan Poulsen m.fl.: <i>Religion og kultur – en grundbog</i>, 3. udg. (Systime 2015), s. 143-151, 156-161 Religionsnorden: "Kristendom basis" på youtube.com Konversion Kaj Bollmann: "Hvem kan konvertere til kristendommen?" på kristendom.dk (11.01.2019) Bernt G. Olsen & Synne Garff: "Kærlighed i vinden" på bibelselskabet.dk (10.02.2018) "Omvendt fra islam til kristendom" fra programmet <i>Aarhus rundt</i> BMF: "Mødte Gud i en drøm" i <i>Nyt på tværs</i> (2012) Værklæsning De første kristne (Apostlenes Gerninger), kapitel 1-15 i <i>Bibelen 2020</i> (Bibelselskabet 2020) Geert Hallböck: <i>Det Nye Testamente – en lærebog</i> (Anis 2010), s. 195-209

	[forkortet og redigeret] "Den første pinse og helligånden" + "De dødes kult" i <i>Bibelen Leth fortalt</i> (DR podcast 2013) Karismatisk kristendom og Pinsekirken Rebecca Natasha Albinus m.fl.: <i>Religioner Lever</i> (Lindhardt og Ringhof 2017), s. 87-89 "Da ildtungerne ramte jorden" på kristeligt-dagblad.dk (16.08.2012) Jørgen S. Sørensen: "Det vigtigste at vide om pinsekirken" på kristeligt-dagblad.dk (13.11.2005) "Pinsekirken" via Folkekirkens skoletjeneste Øst for Storebælts hjemmeside <i>Den 2. dimension: "Kristian Leth og Pinsekirken"</i> (DR 2013) Eksempler på nådegaver i Pinsekirken: Sebastian Olesen: "Hvad skal jeg med tungetale?" af vækkelse.dk på youtube.com Sprint: "Tungetale – Helligåndens Google Translate" af vidnesbyrd.dk på youtube.com "Brækket ben helbredt efter forbøn" (DR) "Mies historie om helbredelse" Teori og metode Lise Ludvigsen & Poul Mikkelsen: <i>Religion i det senmoderne samfund</i> (Systime 2007), s. 24-31 Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systime ibog) Handout med konversionsmodeller Miniguide til feltarbejde
Omfang	Ca. 70 sider.
Særlige fokuspunkter	Forløbet begynder med en genopfriskning af viden om grundlæggende kristne forestillinger og behandler herefter konversion til kristendommen med anvendelse af konversionsteori (herunder Lewis Rambos konversionsmodel). Der arbejdes i modulet også med karismatisk kristendom/Pinsekirken og dens kendetegn. Kursisterne lærer om de centrale forestillinger og praksis, heriblandt tungetale, forbøn og helbredelse. Her inddrages bl.a. teori om religiøse fællesskaber og ritualteori, og der trækkes på viden om det senmoderne samfund og senmoderne religiøsitet. I forløbet læses de første 15 kapitler af <i>De første kristne/Apostlenes Gerninger</i>, der fokuserer på kristendommens udvikling fra en partikulær sekt til en universel religion gennem aktiv mission og rutinisering af karisma efter Jesus' død. I værk læsningen inddrages særligt teori om karismatisk ledelse og religiøse fællesskaber. Modulet indeholder hertil feltarbejde, hvor kursisterne deltager i en gudstjeneste. Kernestof: - redegøre for centrale sider ved kristendom, herunder religionens formative, historiske og nutidige skikkelser - analysere en længere, kompleks religiøs eller religionsvidenskabelig tekst

Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.
-----------------------------------	---

Titel 4	Hinduisme
Indhold	Hinduisme Allan Poulsen: <i>Hinduisme</i> (Systime ibog): Kapitel 1: Introduktion og overblik (til og med afsnit 1.7 + 1.13 + 1.14) Kapitel 3: Filosofien om karma, genfødsel og udfrielse Kapitel 4: Bhagavadgita Kapitel 5: Guderne og deres familier (undtagen afsnit 5.9) Kapitel 7: Tilbedelsen af guderne Kapitel 9: Yoga (til og med afsnit 9.4) Kapitel 13: Dharma – etik og levevis (til og med afsnit 13.2 + 13.5) Kapitel 14: Kaster, ulighed og identitet Kapitel 16: Hinduismen i verden og i Danmark (til og med afsnit 16.2) Tekster: 4. Karma, samsara, moksha 6. Bhagavadgita 16. Puja for gudinden 29. Purushahymnen <i>5 skarpe</i>: "5 skarpe om hinduismen" (DR 2014) Hanne Kjærgaard: "Ritualer i hinduismen" på religion.dk (25.05.2005) <i>Indefra med Anders Agger</i>: "Tamiler" (DR 2019) Hare Krishna Ann Steendahl Søndergaard: "Hvad er Hare Krishna?" på religion.dk (2009) <i>Himlen over Danmark</i>: "En sang for Krishna" (DR 2006) <i>Spørg mig om alt</i>: "Hare Krishna munk" (DR 2016) Teori og metode Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systime ibog) "Fire religionssociologiske teorier om, hvorfor mennesker er religiøse" i Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i> (Systime ibog) Handout med konversionsmodeller
Omfang	Ca. 55 sider.

Særlige fokuspunkter	I forløbet introduceres nogle af hinduismens grundlæggende begreber og forestillinger (fx atman, brahman, karma, reinkarnation, samsara og moksha), og kursisterne lærer om tre frelsesveje (jnana-marga, karma-marga og bhakti-marga). Der arbejdes endvidere med hinduistisk praksis (bl.a. puja) og laves ritualanalyse af et ritual ved Tirsbæk strand, der observeres i programmet <i>Indefra med Agger</i>. Desuden behandles kastesystemet og dets religiøse begrundelse med anvendelse af begreberne rent/urent. Afsluttende beskæftiger forløbet sig med Hare Krishna-bevægelsen i Danmark. Der anvendes her bl.a. konversionsteori og kategorisering af religiøse udøvere. Kernestof: - redegøre for centrale sider ved hinduisme eller buddhisme, herunder religionens formative, historiske og nutidige skikkelser
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 5	Jødedom
Indhold	Jødedom Hans Henrik Fafner: <i>Jødedom – tro og praksis</i> (Systime 2018), s. 8-15, 21-22, 31-36, 64-66, 77-81 [uddrag] Sara Kviat Bloch & Heidi Laura: <i>Danske verdensreligioner - Jødedom</i> (Gyldendal 2009), s. 22-26, 58-61, 67-69, 74-76, 114-115, 120-121, 144-148, 160-161, 165-166, 181-183, 201-204 <i>5 skarpe</i>: "5 skarpe om jødedommen" (DR 2014) Bent Melchior: <i>Jødedom - en tekstcollage</i>, 2. udg. (1985), s. 15-16, 18 (IV. Midrash: "Du skal elske Herren" + VI. Talmud: "Frygt for Gud og mennesker") Bent Melchior: "I jødedommen er Gud der bare" på kristeligt-dagblad.dk (07.06.2003) 5. Mos 14,3-21 (Bestemmelse om rene og urene dyr) + 2. Mos 12 (Påske og usyrede brød) i <i>Bibelen Online</i> (Bibelselskabet) <i>Himlen over Danmark</i>: "Moderne jøder" (DR 2006) Ulrik Gutkin instr.: <i>Mig og jøderiet</i> (DR 2009) Teori og metode Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systime ibog) Lise Ludvigsen & Poul Mikkelsen: <i>Religion i det senmoderne samfund</i> (Systime 2007), s. 24-31 Handout med konversionsmodeller
Omfang	Ca. 65 sider

Særlige fokuspunkter	Forløbet har fokus på udvalgte aspekter af jødedommen med det formål, at kursisterne opnår en forståelse af jødedom som religion og identitet. I første del introduceres jødedommens religiøse grundtekster og forestillinger om udvælgelse og pagt, Gud og mennesket samt Messias og den kommende verden. Kursisterne kommer omkring jødedommens mange bud og leveregler som en del af udvælgelsestanken og den jødiske identitet, herunder kashrut-systemet, og der arbejdes med en analyse af centrale helligdage som sabbat og pesach. Kursisterne lærer ydermere om de jødiske "hovedretninger" (ortodokse, konservative, progressive/reformjøder, sekulære jøder) og jødiske grupperinger i Danmark. I arbejdet med materialet undersøger kursisterne den jødiske identitet og identitetsdannelse, hvor der trækkes på viden om det senmoderne samfund. Derudover arbejdes der som i de andre forløb med konversion og kategorisering af religiøse udøvere. Kernestof: - redegøre for væsentlige sider af yderligere én valgfri religion
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 6	Fundamentalisme og radikalisering
Indhold	Fundamentalisme og radikalisering Hanne Følner & Bente Lund: <i>Fundamentalisme i kristendom og islam – frontkæmpere for Gud</i> (Systime 2008), s. 11-29 Ole Bjørn Petersen & Hans Henrik Fafner: <i>Radikalisering og terrorisme</i> (Systime ibog) Kapitel 1: Radikalisering og terrorisme 1.1 Radikalisering til venstre, til højre eller til religionen 1.2 Definitioner på radikalisering 1.3 Terrorismen 1.4 Krigen mod terroristerne Islamisk radikalisering Ole Bjørn Petersen & Hans Henrik Fafner: <i>Radikalisering og terrorisme</i> (Systime ibog): Kapitel 3: Islamisk radikalisering 3.1 Islamismen som en totalitær ideologi 3.2 Islamismens udvikling (fra "Tolerante og intolerante vers i Koranen" og resten) 3.4 Fra den "nære" fjende til den "fjerne" fjende 3.5 Fra ensomme ulve til enkeltmands-terrorister 3.6 Nettets krigere i cyper-jihad 3.8 Islamisterne i Danmark 3.9 Tekster til kapitel 3: Danmarks børn i hellig krig

	Jakob Gottschau & Øjvind Hesselager instr.: <i>På sporet af de hellige krige</i>, Afsnit 1-3 (2008) "Tema: Radikalisering og islamisk modkultur" i Deniz Kitir: <i>Klassisk og moderne islam</i> (Systime ibog) Charlotte Holm Pedersen: "Jihad er vor tids store subkultur" i <i>Politikken</i> (16.01.2015) Teori og metode Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systime ibog), herunder "Os-dem" + "Ondskab"
Omfang	Ca. 40 sider.
Særlige fokuspunkter	I forløbet behandles fundamentalisme og radikalisering som religionsfagligt emne med fokus på islam. Kursisterne lærer om kendetegn ved fundamentalistiske bevægelser og radikalisering og beskæftiger sig bl.a. med begrebet jihad, og hvordan begrebet anvendes og legitimeres af islamister. Der arbejdes med islamisme som ideologi, modkultur og senmoderne identitetsdannelse. I forløbet trænes inddragelsen af relevant teori. Kernestof: - redegøre for væsentlige sider af yderligere et veldefineret religionsfagligt emne
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 7	Projekt
Indhold	Teori og metode "Det religionsfaglige projekt" i Dorte Thelander Motzfeldt: <i>Religion: Teori – fænomenologi – metode</i> (Systime ibog):
Særlige fokuspunkter	Kursisterne udarbejder en projektrapport om et selvvalgt religionsfagligt emne, som danner grundlag for den mundtlige eksamen. Projektrapporten fordrer religionsfaglig fordybelse og inddragelse af religionsvidenskabelige metoder og teorier samt en refleksion over metode og teorivalg.